

I huvudet på en Ex StorMästare (W:6)

Vad är meningen med ett Ordenssällskap? I W:6 Grundregler kan man idag läsa i §2: Ordenssällskapets syften är: ”Vänskap, välgörenhet, annan nyttig verksamhet och nöje”. Mycket bra syften och jag lägger här gärna betoningen på just nöje.

Detta stod klart för våra ursprungliga stiftare ända från början då man redan på stiftelsedagen den 13 februari 1851 skrev in att sällskapets syftemål bl. a var: ”att bereda trefnad och nöje inom sällskapet”. Vari nöjena skulle bestå är inte specificerat, men att sång ingick som en beståndsdel är uppenbart. Den första sångkören inom W:6 och Stamlogen kom till världen redan den 2 oktober 1851, då beslut fattades att en sångkvartett skulle bildas inom sällskapet. Bland de sex ursprungliga stiftarna var det Axel Lindström som hade bra tenorstämman och deltog i kvartetten. Man insåg direkt att en kör behöver ett instrument, så August Paulin inköpte ett pianoforte*, vilket bröderna sedan kunde teckna aktier i för 5 Rdr styck.

En intressant titel från denna tid är Coralintendent, vilket betyder sånganförare eller repetitör.

Körens insatser innefattade ganska snart att inte bara underhålla under efterkapiteln utan även att delta under gradgivningarna med stämmingsfull sång, inte minst i tredje gradens ritual. Redan i de gamla handskrivna ritualerna kan man finna att det där skrivits in både musik och sånginslag. Idag är det svårt att tänka sig genomförandet av våra gradgivningar utan musik och/eller sång. De bidrar på ett utmärkt sätt till ett höja helhetsintryck av ritualerna.

Ett tydligt bevis på detta är de oftast positiva kommentarer kören uppskattande får mottaga efter gradgivningar. Efterkapiteln förgylls nästan alltid av diverse dryckesvisor och inte sällan står kören också för olika sorters underhållning.

Som nämnts ovan har Stamlogen haft en manskör ända sedan 1851 och jag skulle tro att den varit mer eller mindre aktiv under alla år. Jag har lyssnat på den sedan 50 år tillbaka och själv deltagit i snart 25 år. Kören har haft många duktiga körledare under alla år, och de jag personligen minns bäst under mina år är Bengt Gustavsson och Ingemar Olsson som båda på sitt sätt betytt väldigt mycket för kören.

Bengt Gustavsson var tandläkare och jag skulle vilja kalla honom för musikaliskt underbarn. Han spelade piano, trumpet, gitarr och dragspel och ledde kören i över 25 år. Han hade många känningar i musikvärlden och försåg oss med skönsjungande Lucior varje år och med musiker till vår högtidsdag och kantaten. Bengt Gustavsson deltog också i seminariet i Nyköping 1998 då lämpliga musik/sång-inslag vid de olika gradgivningarna diskuterades. Han belönades välförtjänt med Paulinmedaljen för Vitterhet och Konst för sina insatser.

Ingemar Olsson är kantor och var vår körledare vid Stamlogens 150-årsjubileum. Innan dess hade han sett till att vi fått ordentliga noter till vår kantat, de tidigare var gamla och handskrivna. Under vår 150-års högtidsloge på Svenska Mässan i Göteborg ledde han den samlade W:6-kören bestående av ett stort antal sångare från hela landet med den äran inför drygt 1000 åskådare.

Under början av 2010-talet började dock ledet av sångare att tunnas ut. Några sångare gick bort, andra flyttade från stan och till råga på allt blev vi av med vår sånganförare. Vad göra? Har man haft en kör i snart 160 år är det svårt att tänka sig att vara utan.

Vi hade vid denna tid ett etablerat samarbete med en av hyresgästerna i vårt Ordenshus, nämligen Idrotts-Orden. I många år hade vi deltagit i en gemensam adventskonsert i Hagakyrkan innan jul. Även Idrotts-Ordens kör började vid denna tid att decimeras något. Så i stället för att låta två körer sakta tyna bort slog vi våren 2014 helt enkelt ihop våra påsar. Idrotts-Ordens körmedlemmar gick med i W:6 och W:6 sångare blev medlemmar i Idrotts-Orden. Detta har blivit en mycket lyckosam sammanslagning och idag är vi ett väl sammansvetsat gäng på drygt 20 sångare, och vi har ett digert program. Eftersom vi är med i två ordenssällskap, är vi med och sjunger på båda sällskapens gradgivningar. Dessemellan skall vi träna, inte bara ritualsånger utan också till alla våra externa engagemang, som inte är få.

Som kör har vi numera tre namn, **W:6 kören**, **IO kören** och vid de externa arrangemangen kallar vi oss för **Golden Oldies**

Adventskonserten i Hagakyrkan är inne på sitt 27:e år och på eftersitsen, då underhållningen fortsätter i mera lättsam form, brukar mer än 100 personer komma. Det har också blivit tradition med en adventskonsert i Nödinge-kyrkan sedan några år, en liten vacker kyrka som vi fyller till sista plats.

I snart 10 år har vi i början av maj satt upp en föreställning på den traditionstyngda scenen Aftonstjärnan i Göteborg. Vi kallar showen för Gott och Blandat. Vi brukar fylla ut den anrika lokalen till sista plats, d. v. s 184 personer. Vid dessa arrangemang har vi också etablerat ett samarbete med sånggruppen Razzamatazz Singers, jazzbandet IO-bandet samt gästartister (musikalartister) och så har vi även med egna solister ur kören. Vi kan med andra ord producera ett program som är just Gott och Blandat och det verkar vara uppskattat av vår trogna publik, inom och utom ordenssällskapen!

Idrotts-Orden har också en loge i Karlstad, med kör. Vi samarbetade vid Idrotts-Ordens 125-årsjubileum i höstas och skulle nu i juni gett en gemensam konsert i Håverud i konsertserien Sommarmusik i Dalslands Center, men i dessa Corona-tider har detta liksom årets Aftonstjärna blivit inställda. Jag och många med mig lider just nu av körabstinens, men hoppas att vi ska kunna komma igång igen med sjungandet efter sommarlovet. Den som lever får se!

*En liten utvikning angående namnet pianoforte.

De vanligaste klaverinstrumenten fram till 15-1600-talet var spinett och cembalo.

På en cembalo liksom spinett åstadkoms tonen genom en knäppning på strängen, vilket gör att tonstyrkan blir lika stor oberoende av hur hårt man slår an tangenterna.

År 1709 konstruerade en cembalobyggare i Florens, Bartolomeo Cristofori, en spelmekanik där en läderklädd hammare slog an mot strängen när man tryckte ner tangenten. Genom att slå med varierande kraft kunde man påverka tonstyrkan. Detta nya instrument fick namnet **pianoforte** eftersom man kunde spela både svagt och starkt på det. *Piano* betyder svagt, *forte* starkt på både italienska och musikspråk. Numera används bara den kortare formen "piano" i Sverige, men på italienska säger man fortfarande "pianoforte";

Bild: Kören framför allegorin "Med Bellman i våra hjärtan" vid ett efterkapitel för Idrotts-Orden.

Hans Waldén.